

GURU LIMMY (& ČSR)

Muž, který, jak jsme čerstvě objevili, měl co do činění i s podobou mariánskolázeňského hřiště za dob první republiky, si jistě zaslouží podrobnější představení. Po aktuálně načerpaných informacích z německých archivů lze už bez větší nadsázky konstatovat, že by se některé momenty z historie golfu v ČSR měly „aktualizovat“.

Dr. Bernhard von Limburger (1901–1981)

Autor hřišť v Německu: Augsburg GC – S; Bad Driburger GC (9); Bad Waldsee (9) – S; Bayreuth GC, Chemnitzer GC; Cologne G und Landclub; Delkenheim GC – S; Dortmund GC – S; Dueren GC (9) – S; Essen Haus Oefte GC; Feldafing GC; Freiburger GC – S; Furth im Wald GC – S; Garmisch-Partenkirchen GC; Gaschwitz GC; Gut Steinberg GC – S; Hamburg-Ahrensburg GC – S; Hamburg-Walddoerfer GC – S; Harz GC (9) – S; Heidelberg G & Sports C – S; Herrenalb-Bernbach GC (9) – S; Hubbelrath GC (East) – S & (West) – S; Inter-continental GC Duesseldorf (9) – S; Kassel-Wilhelmhoehe GC (9) – S; Konstanz GC (9) – S; Kornwestheim GC – S; Krefelder GC; Lindau-Bad Schachen GC – S; Lohersand GC (9) – S; Mannheim-Viernheim GC (9); Marienburger GC – S; Morsum-Sylt GC (9) – S; Münchener GC – S; Neckartal GC – S; Neustadt GC (9); Neu-Ulm GC (9) – S; Oberfranken GC (9) – S; Oberschwaben-Bad Waldsee GC – S; Oldenburgischer GC (9) – S; Ostwestfalen-Lippe GC (9) – S; Pfalz GC (9) – S; Reichswald GC Nürnberg – S; Saarbrücken GC – S; Sauerland GC (9) – S; Schloss Anholt GC (9) – S; Schloss Braunsfels GC (9) – S; Schloss Myllendonk GC (9) – S; Schloss Rheden GC (9) – S; Siegen-Olpe GC (9) – S; Spangdahlem GC (9) – S; Stuttgarter GC; Timmendorfer Strand GC (No.1) – S & (No. 2) – S; Ulm GC (9) – S; Guetersloh Wiedenbrück GC – S; Westfälischer GC – S; Wittenberg GC (9); Wuppertal GC (9) – S; Zur Vahr GC (Garlstedt) – S;

V Rakousku: Badgastein GC (9) – S; Dellach GC – S; Murhof GC (9 + 9) – S; Schloss Fuschl G & CC (9, par 3) – S; Schloss Pichlarn GC (9) – S;

Ve Španělsku: Atalaya Park Hotel G & CC – S;

Ve Švýcarsku: Basel G & CC; Blumisberg G & CC – S; Neuchatel GC (9); Zürich-Hittnau G & CC – S;

Redesign či rozšíření hřišť v Německu: Bergisch Land und GC – S; Frankfurter GC – S; Hamburg-Falkenstein GC – S; Hamburg-Walddorfer GC – S; Hannover GC; Kiel-Kitzenberg GC – S; Köln-Refrath GC – S; Kronberg GC – S;

V Československu: Mariánské Lázně – S;

V Severním Irsku: Clondeboy GC (Ava) – s T. J. A. Macauleyem.

Pozn.: (9) – devítijamkové hřiště; S – projektoval B. v. L. samostatně, jinak vždy ve spolupráci s Karlem Hoffmannem, příp. uvedeno jméno jiného spoluautora;
ZDROJE: Cornish, G. S. a Whitten, R. E.: *The Architects of Golf*, Harper Collins Publishers, USA 1992 (první vydání vyšlo v USA pod názvem *The Golf Course* v r. 1981); Meister, Christoph: „Limmy“, *der andere Bernhard*, PLOCK, 01/2006, Delius-Klasing Verlag, Hamburg.

Oskar Bernhard Limburger von Hoffmann se narodil v Dölitzu u Lipska v r. 1901 do rodiny průmyslníka Paula Bernharda Limburgera a Martiny von Hoffmannové. Golf se učil hrát od dvanácti let během pobytu ve Skotsku. Po návratu do Německa se stal členem Golf Clubu Gaschwitz. Rychle se vypracoval v předního amatérského hráče – zvítězil na amatérských mistrovstvích Německa v letech 1921, 1922 a 1925 a reprezentoval svoji zemi v období před II. světovou válkou stihl pětatřicetkrát...

Ačkoli vystudoval práva, nikdy se jimi neživil. Namísto toho založil v r. 1925 první německý vydavatelský dům, píše jeho životopisec Christoph Meister v profilovém článku Limmy, der andere Bernhard v Plock! Magazinu z ledna 2006. Limburgerův časopis Golf byl oficiálním orgánem Německého golfového svazu až do r. 1943, kdy bylo jeho vydává-

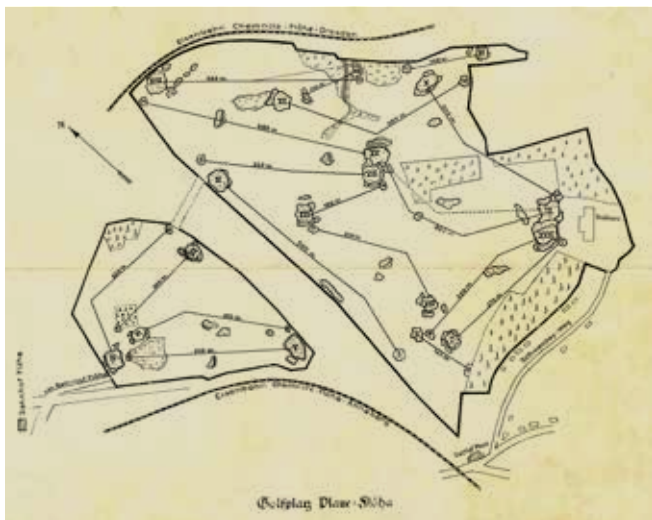
ní přerušeno. Z r. 1925 pochází i jeho publikace Was ist Golf?, která vycházela v ohromných nákladech až do sedmdesátých let. Z jeho pozdější produkce je třeba uvést učebnici Das Große Golf 1 x 1 (1943) a populární trilogii Geliebtes Golf (1967) – Golf an Kamin (1967) – Unser Golf (1979). Po válce založil další vydavatelství, Münstertor-Verlag, v němž kromě vlastních golfových knih vydával i překlady světových bestsellerů, jako byly např. *The Modern Fundamentals of Golf* od Bena Hogana...

Projekt hřiště za dva dny

Hybateli německého golfu – včetně navrhování hřišť – byli ve 20. letech především skotští profici, Limburgerově srdci tak blízcí. Situace se dále změnila s příchodem univerzitně vzdělaného H. S. Colta (a jeho společníků Alisona a Morrisona), který zde vybudoval nová hřiště v Cáchách, Falkensteinu, Frankfurtu, Hamburku a jinde. Tou dobou již měl Bern-

Kresba greenu č.10, Hamburk – autorem kresby H. Colt

Návrh prvního hřiště, 1928

hard za sebou první „architektonickou“ zkušenost – v r. 1926 byl coby špičkový hráč osloven výborem nově založeného klubu v Saské Kamenici (Chemnitz), zda by navrhl nové 18jamkové hřiště. Dotázán na kvalifikační předpoklady odpověděl prostě: „Vyhrál jsem třikrát mistrovství Německa.“ Hřiště o délce 5,3 km se dvěma křížujícími se drahami vykolíkoval během dvou dnů – a pro jistotu si ani neřekl o honorář... Jak vypadalo? Slovy „Limmyho“ oficiálního životopisce Ch. N. Meistera: „... Hřiště mělo miniaturní odpaliště, zadní stěny bunkerů vypadaly jako víka od rakví a greeny byly rovné jako kluziště.“

S referencemi, které získal za Plaua-Floeha, se nicméně začaly placené zakázky jen hrnout. K prvním patřily úprava dostihového závodiště ve slezské Vratislavi (Breslau) a nové hřiště v Garmisch-Partenkirchenu, dějišti zimní olympiády 1936. Do začátku války stačil Limburger postavit deset dalších, většinu ve východním Německu. Od r. 1933 pracoval v partnerství se zavedeným berlínským stavitelem Karlem Hoffmannem, který již měl s golfem vlastní zkušenost – rýnské hřiště v Bad Emsu, a dostavbu osmnáctky v berlínském Wannsee včetně klubovny ve stylu Bauhausu. Jejich hlavními

předválečnými díly byly projekty mistrovských hřišť do Krefeldu a Kolína-Refrathu. Za války se „Limmy“, jak zněla jeho všeobecně rozšířená i jím samým používaná přezdívka, vrátil do Lipska jako manažer místního golfového klubu. Nacistickou diktaturu se mu podařilo přežít bez následků.

Pastviny a brambořiště místo golfu

V roce 1943 se náš muž odstěhoval na jih Německa a domů se už nikdy nevrátil. Po válce zde, v sovětské okupační zóně, přišel o veškerý majetek. S Hoffmannem zprvu pracovali především pro americkou armádu, neboť Spojenci všechna hřiště zrekvírovali. Po společnickově smrti v r. 1952 pak Limburger sám realizoval na šedesát nových hřišť a dalších deset jich rekonstruoval (podrobněji viz rámeček Dr. Bernhard von Limburger). Všechna hřiště ve východním Německu (neboli NDR) byla ztracena – z ideologických důvodů nebyl golf až do r. 1990 „povoleným“ sportem. Autor to později sarkasticky komentoval slovy: „Pastviny a brambořiště tak alespoň zakryly hříchy mého mládí.“

V následujících třiceti letech vytvořil úctyhodné dílo – především v Německu, Švýcarsku a Rakousku. Na domácí půdě, kde operovala i taková evropská

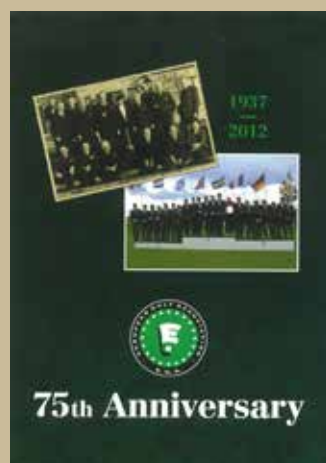
Vizitka spoluautora Christoph N. Meister

Pochází z německého Hamburku, kde také v Uhlenhorstu žije. Absolvoval Hotelovou školu ve švýcarském Lausanne, vysokoškolský titul ekonoma získal na London School of Economics and Political Science (LSE). Jako bývalý prezident Evropské asociace golfových historiků a sběratelů (EAGHC) se zabývá vývojem golfu v kontinentální Evropě.

Coby historik autodidakt napsal několik knih a řadu článků publikovaných i mezinárodně. Je mimořádně aktivním přispěvatelem serveru EAGHC, autorem publikace k 75. výročí Evropské golfové asociace (EGA) z r. 2012,

v následujícím roce sepsal historickou knihu ke 100. výročí založení Golf Clubu Frankfurt. Je zástupcem Německé golfové federace při Deutsche Golf Archiv v Kolíně. Christoph je autorem fundamentálního portrétu „Limmy“, der andere Bernhard, z něhož na několika místech citujeme, a spoluautorem připravované biografie Dr. Bernharda von Limburgera. Z jeho archivu pochází většina příloh našeho článku. Neoznačené dokumenty jsou otištěny s laskavým svolením paní Vereny Thost, spravující architektova autorská práva.

Limmy, der andere Bernhard

Wenn es jemanden gibt, der Golf hierzulande schon lange vor Bernhard Langer zum Durchbruch verholfen hat, ist dies eher, der zumindest den Vornamen mit dem einzigen Majorsieger gemeinsam hat: Bernhard von Limburger, der Mann, den sie Limmy nannten. Text: Christoph N. Meister

Der erste große Aktivist des deutschen Golfsports stammt aus Leipzig. Als Zwölfjähriger hatte der 1901 geborene Bernhard von Limburger das Golfspiel in Schottland erlernt. Bald nach der Rückkehr in seine ostdeutsche Heimat wurde Limmy Mitglied im Leipziger Golf Club GutsMuths, 1921 gewann er die erste Nachwuchsvorstandswahl in Bremen. Von Limburger studierte Rechtswissenschaften, promovierte, übte seinen Beruf indes nie aus. Im Alter von 25 Jahren entschied er sich gegen die Juristenlaufbahn und für den Golfsport. Limmy gründete den Deutschen Golf Verlag und veröffentlichte im April 1925 die erste Ausgabe der Zeitschrift «Golf», die kurze Zeit später offizielles Organ des Deutschen Golf Verbandes (DGV) wurde. Während der Sommermonate kam «Golf» zweimal pro Monat heraus, im Winter wurde auf eine monatliche Erscheinungsweise umgestellt. Die 18 Ausgaben eines Jahrgangs entsprachen damit schon nicht nur zufällig der Anzahl von Löchern einer Runde Golf.

In dieser schwierigen Zeit nutzt von Limburger seine internationalen Kontakte und hilft ausländischen Freunden beim Sichern ihrer Besitztümer. Er unterhält weitläufige Beziehungen zu Golf-Freunden wie dem auf die Briggas Insel in der Schweiz emigrierten Kaufmann Max von Emden. Einige Tage wird Limmy wegen Hörens ausländischer Radiosender denunziert, vorübergehend wird sein Passaport konfiskiert. Dem Einsatz von Freunden ist es zu verdanken, dass in das Papier nicht bald zurückkehrt. 1943 wird die «Deutsche Golfzeitung» eingestellt, offizielle Begründung: Platzmangel. In der Folgezeit dient von Limburger der Wehrmacht als Übersetzer.

Eine Ausgabe von Limburgers Zeitschrift «Golf»

Limburgers Rufmohr erschöpfte sich jedoch nicht im Herausgeben eines Fachzeitschrift. So legt er 1925 erstmalig die Dringensbachsche Hilaga bei Golf auf, die sich zu einem regelmäßig erscheinenden Buch entwickelte. Bis ins Jahr 1970 wird das Werk allmählich nachgedruckt, eingearbeitet werden in deutschsprachigen Raum 44.000 Exemplare abgesetzt. 1943 erscheint von Limburgers «Das Große Golf 1 x 1», Einmalig ist das im Rückblick als Buches produzierte Deutsches Golf-Geschichte mit zweimal 24 Bildern.

Nach Kriegsende muss von Limburger von vorn anfangen, sein Verlag und große Teile seines westeren Eigentums in Leipzig sind verloren. In seiner neuen Heimat Ulm gründet er den «Münsterberg Verlag». Neben Übersetzungen englischer Bücher gibt er dort national auch wieder Golfbücher heraus. Sein Bestseller «Was ist Golf?» erscheint dort neben «Golf am Kaiser» (1967) und «Ulmer Golf» (1979).

Zaváté československé stopy...

Co měl Bernhard von Limburger společného se hřištěm v Mariánských Lázních? Tuto otázku si kladu od okamžiku, kdy jsem spatřil mariánskolázeňské hřiště uváděné mezi ostatními referencemi jako jeden z Limburgerových přestavbových projektů. Odpověď na danou otázku ovšem nebyla nějaký čas jednoznačná...

Všechno začalo, když přišel Jakub Červenka s dotazem na Limburgerovu spolupráci s Charvátem, o které mu vyprávěl jeho německý školitel David Krause (bývalý předseda EIGCA – European Institute of Golf Course Architects). Vysvětlil jsem mu to jako pravděpodobné nedorozumění a přesmyčkou vzniklou evidentně zkomolením výsledků korespondenční soutěže Twentieth Hole Competition, v jejímž prvním kole obsadili společně dělené druhé místo (avšak nikoli jako spolupracovníci, nýbrž každý sám za sebe).

Pro vlastní klid jsem se nejprve zeptal kolegy Prokopa Sedláka. Ten mne ujistil, že se podle jeho názoru mohli oba pánové znát tak leda z mistrovství ČSR v Motole v r. 1932, kde jeden hrál a druhý je organizoval, ale těžko za tím bude něco více... Čistě hypoteticky by se dalo spekulovat, že spolu mohli odborně diskutovat o chystaných změnách na motolském hřišti. Mezi Charvátovými skicami jsme však – kromě známých plánek od britských profilů – v archivu GCP žádné další „cizí“ skici neobjevili. Jen tak „pro jistotu“ jsem se rozhodl ověřit si věc ještě nahlédnutím do Cornishova & Whittneyova amerického indexu golfových architektů, kde jsem v posledním odstavci předlohuého hesla o B. v. L. našel ke svému překvapení tuto „bombu“:

Je-li to pravda, jak nám něco takového mohlo uniknout, když jsme ani ne před rokem dopisovali společně kapitoly

o Mariánských do knížky Československá golfová hřiště? Abychom tak brzy začali chystat Dodatky? Prokop mi na logickou otázku odpověděl, že sám o tom nic neví – a dokonce o tom nikdy ani pořádně neslyšel – alespoň rozhodně ne u nás – leda snad od Limburgerova oficiálního životopisce Christoha Meistera, který se to údajně někde dočetl, ale žádné „písemné důkazy“ pro takové tvrzení nemá...

Vznesl jsem tedy přímý dotaz na výše zmíněného Christoha. Ten mi k odpovědi obratem poslal ze svého archivu kromě jiného i kopii přiložené inzerátu.

K tomu dodal, že jakmile se zbaví starostí s letošním Hickory šampionátem, poohlédne se v archivu po detailech a obstará případně i další „důkazy“... Byl jsem celkem netrpělivý, byť jsem si stále opatrnicky opakoval, že věc nemusí nutně mít hmatatelné pozadí – vždyť k nastartování „špenátového“ efektu stačí jediná mylná zmínka, která je později opakovaně přebírána tak důsledně, až se posléze stane faktem „an sich“. Na tom jsme se ostatně ještě zcela nedávno shodli v Hostivaři nejen s Prokopem Sedlákem, ale i s dalším ze znalců mariánskolázeňských poměrů, Daliborem Procházkou...

Výčet „Limmyho“ aktivit v ČSR, nově se z historie vynořujících poslední dobou, tím však nekončí. Kromě jeho reportáže z českého mistrovství v r. 1932, z níž přetiskujeme výňatky na jiném místě, můžeme připomenout loňskou situaci, kdy jsme pro čtenáře 4G tak říkajíc v přímém přenosu objevovali zmizelá a zapomenutá hřiště v Tatranské Lomnici. Na jeho stopu nás v Charvátově pozůstalosti přivedl krásný tmavomodrý ozalitový „Drenážní“ plán z r. 1937. Proti proudu času jsme se pak propátrali až k počátkům hřiště v r. 1905.

Se zadáním, které J. Charvát s J. Profoldem dostali v souvislosti s rekonstrukcí hřiště Tatra-Clubu ke konci třicátých let, se pojí zajímavá poznámka slovenských historiků I. Mička & M. Šmálika, okrajově zmíněná v článku Mílniky historie..., otištěném v GOLF-revue č. 3–4/2012. Zde se bez dalších podrobností uvádí, že „...ke spolupráci měl být přizván špičkový německý golfista – architekt Bernhard von Limburger.“ Zda to bylo z Charvátova podnětu či z iniciativy něčeho jiného – zatím přesně nevíme. I v této otázce se proto pokoušíme přímo od autorů získat bližší informace a dostat se pokud možno až ke zdroji...

Styčných bodů a míst, kde se aktivity obou mužů prolínaly, jako by při podrobnějším pohledu do minulosti přibývalo. „Limmy“ bezprostředně po návratu z ČSR ve svém časopisu obsáhle informoval o golfovém dění u nás – a hned v následujícím roce mu to Charvát oplatil rozsáhlým příspěvkem z Piešťan a Motola (Tschechisches Golf z prosince 1933). To už není jen o náhodných stycích, ale o přímé spolupráci. Znamená to mimo jiné, že bude třeba doplnit i historii mariánskolázeňského hřiště? Zřejmě ano, protože nejnovější vývoj našeho pátrání se takovým směrem, zdá se, skutečně ubírá. Posudte sami...

V posledním srpnovém týdnu letošního roku jsem od Ch. Meistera obdržel dlouho očekávaný „důkaz“. Je k máni na 6. stránce časopisu Golf ze dne 10. května 1930, kde se v redakčních zprávách píše doslova: „Poté, kdy Mariánské Lázně rozšířily staré hřiště na 18 jamek, rozhodly

PLAN DES PLATZES „GARLSTEDTER HEIDE“

Garlstedter Heide, 1965

esa jako D. L. Harradine, J. Arana či F. G. Hawtree, si v britsko-španělské konkurenci dokázal udržet dominantní postavení. Navrhoval skoro všechna hřiště, na nichž se mezi léty 1950–1990 hrála německá amatérská i otevřená mistrovství... Ve spojení s D. Thomasem a P. Allissem zpracoval několik projektů i do vzdálené ciziny (včetně exotického perského Shahu na pobřeží Kaspického moře) a jedinou sice, zato však vysněnou realizaci – v domově golfu na britských ostrovech zanechal svoji „kontinentální“ stopu hřištěm Dufferin Course v severoirském Clendeboye!

Osobité libůstky po vzoru Augusty

Za vrcholné Limburgerovo dílo a kvintesenci filozofie „strategického designu“ je považováno hřiště Garlstedter Heide. Přední německý architekt současnosti Christoph Städler, který jej po 40 letech bezproblémového provozu přestavoval, se vůbec nemusel zabývat jeho nadčasovým layoutem a mohl se omezit na „pouhou“

Golfarchitekt
Dr. Bernhard von Limburger

Planungen · Bauleitung · Modernisierung · Grünpflege · Gutachten

REFERENZEN

<p>18-Löcher-Plätze</p> <p>Bremen-Garlstedt Chemnitz-Plaue-Floha Dortmund Düsseldorf-Hubbairath (36) Feldafing Fürth Hamburg-Ahrenaburg Hamburg-Waldörfer Hannover Heidelberg (amerik.) Köln-Rufraath Krefeld München-Strallegg Nürnberg Stuttgart-Kornwestheim Stuttgart-Mönsheim Timmendorferstrand (36)</p> <p>9-Löcher-Plätze</p> <p>Augsburg Bad Dürrenberg Bad Harzburg Bad Saarow Bad Salzuflen Bad Waldsee Bayreuth Braunfels Braunschweig Breslau Düsseldorf – Inter-Continental Essen-Ettf. Essen-Oeffe Freiburg/Br.</p> <p>7 Stuttgart 1 · Gerokstaffel 3 · Telefon 2416 04</p>	<p>Garmisch-Partenkirchen Herrenalb Kassel Köln-Marienurg Konstanz Leipzig-Gaschwitz Lindau Mannheim Mönchengladbach Morsum/Syllt Nehem-Hüsten Oidenburg Rendsburg Rheden Siegen-Olpe Spangdahlem (amerik.) Ulm/Do. Winterberg Wiedenbrück-Güterloh Winterberg</p> <p>Ausland</p> <p>Badgastein (9) Basel (16) Bern (18) Clendeboye (18) Deilach (18) Frischluften (18) Schloß Fuschl (9) Schloß Pichlarn (9) Marbella-Atalaya (18) Marienbad (18) Neuchâtel (18) Zürich-Hiltlau (18)</p>
---	--

modernizaci vnitřní stavby odpališť a jamkovišť v souladu s nejmodernějšími vědeckými poznatky. Přesvědčen, že ani autor sám by nepostupoval jinak, bral v úvahu už jenom aktuální délky největších ranařů.

Velmi obdobnou zkušenost s redesignem Limburgerových hřišť v Refrathu, Hubbelrathu a Bergisch Landu učinil i architekt Howard Swan... Podle Städlera bylo velmi důležité zachovat na garlstedtském hřišti jednu z jeho zvláštností – alternativní fairwaye na drahách č. 6 a č. 7. Zde nelze nezpomenout, že to byla právě tato „Limmyho“ osobitá libůstka, která mu zajistila vítězství ve druhém kole korespondenční soutěže Twentieth Hole Competition, pořádané časopisem Golf Illustrated na přelomu let 1933/1934! G. Heide je vysoce

Garlstedter Heide, 1999

HOLLAND wird am 11. Mai seinen alljährlichen Kampf gegen Frankreich ausfechten und dabei durch folgende Herren vertreten sein: del Court, Snouck Hurgronje sr., Michiels, Cal koen, Snouck Hurgronje jr. und van Leydeu.

NACHDEM Marienbad seine alte Anlage auf 18 Löcher ausgedehnt hat, hat sich auch das benachbarte Karlsbad dazu entschlossen, seinen Platz zu vergrößern. Die erstere Anlage ist nach Plänen von Dr. von Limburger in eigener Regie ausgeführt worden, während für die Karlsbader Anlage ein Pariser Architekt gewonnen wurde. —

EINE sehr beherzigenswerte Einrichtung hat der Club zur Vahr getroffen. Der dortige Berufsspieler hat sich bereiterklärt, bis zu drei Junioren gleichzeitig Unterricht zu erteilen, wodurch sich pro Kopf der Preis für eine Stunde auf M. 1,— stellt. Da außerdem bei Abnahme

se prodloužit své hřiště také sousední Karlovy Vary. Zatímco prvně jmenované bylo postaveno ve vlastní režii podle plánů Dr. von Limburgera, k založení hřiště v Karlových Varech byl povolán architekt z Paříže.“

Bernhard von Limburger dozajista neměl důvod takto explicitně uvádět něco, co by neodpovídalo skutečnosti. Zde již nemůže jít o náhodnou nepřesnost, překlep či „chybu, která se vloudila“. Jde o výslovné svědectví autora, navíc publikované na stránkách časopisu, který osobně redigoval a byl jeho vydavatelem...

Vzájemná spolupráce Limburgera a Charváta i jejich soutěžení a nesporná profesní rivalita tím dostávají další do určité míry pikantní rozměr. Vždyť to byl právě J. Charvát, který byl – v souvislosti s přípravou mezinárodních turnajů na r. 1935 – pověřen přestavbou mariánskolázeňských greenů č. 6 + 14 (dnešní č. 7 + 15), o čemž „Limmyho“ německý magazín neopomněl pečlivě informovat... Kdo ví, zda to Charvát nebral i jako jisté zadostiučinění a „odvetu“ za porážku, kterou mu lipský kolega uštědřil o rok dříve v londýnské soutěži?

Vzájemná spolupráce Limburgera a Charváta i jejich soutěžení a nesporná profesní rivalita tím dostávají v mariánskolázeňském světle další do určité míry pikantní rozměr.

Co to znamená pro nás? I když papírové doklady jako výkresy, smlouvy apod. dokumenty zřejmě nenávratně zmizely ze světa stejně jako celé velmi úspěšné meziválečné vedení mariánskolázeňského klubu v čele s MUDr. M. Porgesem, přece jen je zřejmé, že příslušnou historickou pasáž bude třeba upravit tak, že naše vlastní, pohříchu strohé konstatování „...Zájem o hřiště vedl k jeho rozšíření z devítijamkového na osmnáctijamkové. Dostavba byla ukončena v roce 1929...“, bude doplněno dovětkem: „...podle plánů Dr. Bernharda von Limburgera.“

Děkovné pozdravy od JCN za přátelskou výpomoc vedoucí k uvedenému konstatování náleží přirozeně C. N. Meisterovi do Hamburku!

GOLFOVÉ VZTAHY S NĚMECKEM ZACHRÁNĚNY!

aneb Tschechische Meisterschaft 8.–9. října 1932

(„Limmyho“ reportáž,
otištěná v magazínu Golf
dne 15. října 1932)

Když jsem se jednou před lety vracel z Budapešti domů, vytáhl mě český pohraničník o půlnoci v pyžamu ze spacího vagonu na koleje, protože mé vízum údajně nebylo v pořádku. Nebylo to příliš šetrné, a tak jsem od té doby nosil v sobě vůči tomu následnickému státu Rakouska jisté antipatie. Když jsem však obdržel přátelské pozvání předsedy nového Českého golfového svazu, barona Franze Ringhoffera, nedokázal jsem odolat. Nelitoval jsem toho, protože s milejším a pohostinnějším přijetím než v Praze jsem se skoro nikde nesešel a nepřátelství vůči Němcům, o kterém tak hrozně často čteme v našem tisku, jsem v golfových kruzích každopádně vůbec nezaznamenal. Mohu našim hráčům jen doporučit, aby v příštím roce ve velkém počtu zajeli do Čech.

Golfové hřiště v Motole, v těsné blízkosti Prahy, se samozřejmě nemůže měřit s pohostinností svých členů. Rozprostírá se na myslitelně nevhodné jilovitě půdě, která je buď tvrdá jako kámen, a tudíž se na ní skoro nedá hrát, nebo je při dešti tak rozblácená, že se skoro nedá stát. Také velmi malé greeny jsou zrádné a především nemají žádné zvlnění, takže kromě období po dešti není skoro možné na greenu udržet míček. Nehledě na to je však na hřišti řada zajímavých odpalů, např. ten na druhé jamce, který připomíná Chimborazo v Kitzbergu, druhý odpal k třetí jamce, který je při bližším pozorování mnohem členitější, než jak zpočátku vypadá, a mnoho dalších. Každopádně je obdivuhodné, že na tomto hřišti, které podle našeho německého chápání není prvotřídní, se za krát-

kou dobu zhruba tří let vytrénovali tak vynikající hráči jako Sascha Schubert. To lze vysvětlit tím, že v Praze panuje opravdu velké nadšení pro golf, a já s určitostí věřím, že zde brzy vyrostou hráči velkých schopností.

Samo mistrovství začalo za strašlivého deštivého počasí vylučovacím kolem a špatné výsledky odpovídaly počasí. S potížemi se nejlépe vyrovnával Schubert a dosáhl 80 před Stefanem Samkem s 81, Dr. von Limburgerem s 82 a inženýrem Grosseem z Vídně s 84 a před dalšími pány Blochem-Bauerem (Videň), Hanákem a Lüftnerem. První kolo přineslo jako jediné překvapení vítězství nádherně rovnoměrně hrajícího Vídeňáka Schneidera 2:1 nad jeho klubovým kamarádem Grosseem, v jehož prospěch však mluví nedostatek cvičení v poslední době. Schubert hrál proti Blochovi-Bauerovi, jako kdyby ho kousla tarantule, po osmi jamkách byl na 29 a porazil tak 7:6 Blocha-Bauera, který vlastně vůbec nehrál špatně. Mladý Pražan Lüftner se proti Limburgerovi zpočátku docela dobře držel, prohrál pak přece jen 6:5, zatímco Samek porazil Hanáka 5:4. Semifinále Samka proti Schneiderovi, které vyhrál Samek 5:4, nikdo skoro nevěnoval pozornost, protože všechna pozornost byla věnována boji českého špičkového hráče proti Limburgerovi. Ze začátku to samozřejmě vypadalo tak, že to žádný boj nebude, protože Limburgerovi nevyhovovaly mokré greeny a první čtyři jamky za sebou prohrál. Pak se vzchopil, zahrál celkem obstojný golf a dokázal hru nakonec vyrovnat až na 2 pod a 3. Když však jeho přihrávka na krátké 7. jamce přeběhla přes green, zatímco Schubert s výborným úderem dosáhl bezpečné trojky, byl pro Němce boj 3:2 ztracen.

Poté nastalo v pražské golfové obci nesmírné napětí, jak dopadne závěrečné kolo Stefana Samka-Saschy Schuberta! Všichni se shromáždili, když Samek na první jamce odpálil nádherný drive na green, zvládl obtížný přibližovací putt k jamce a jamku na tři vyhrál. Dvě nad by býval musel mít na třetí

Tschechische Meisterschaft

Prag, 8.—9. Oktober 1932.

Von Limmy.

Als ich einmal vor Jahren von Budapest nach Hause fuhr, wurde ich um Mitternacht von einem tschechischen Grenzbeamten im Pyjama aus dem Schlafwagen geholt und auf die Gleise gesetzt, weil mein Visum angeblich nicht in Ordnung war. Das geschah nicht sehr sanft, und so hatte ich eigentlich von da an innerlich immer eine gewisse Antipathie gegen diesen österreichischen Nachbarstaat.

Als aber dann eine freundliche Einladung vom Präsidenten des neuen tschechischen Golfverbandes, Baron Franz Ringhoffer, einging, konnte ich ihr nicht widerstehen. Ich habe es nicht bereut, denn eine liebenswürdigere und gastfreiere Aufnahme als in Prag habe ich selten gefunden, und von der Deutschfeindlichkeit, von der wir so sehr oft in unserer Presse lesen, habe ich in Golfkreisen jedenfalls nicht eine Spur merken können. Ich kann unseren Spielern nur empfehlen, im nächsten Jahr in großer Zahl nach Böhmen zu fahren.

Der Golfplatz in Motol, ganz dicht bei Prag, freilich kann es mit der Gastfreundschaft seiner Mitglieder nicht aufnehmen. Er liegt auf denkbar ungünstigem Lehmboden, der entweder steinhart und daher fast unspielbar, oder aber bei Regen so schlammig ist, daß man nicht fest stehen kann. Auch die sehr kleinen Grüns sind nicht treu, und vor allem nehmen sie keinen Drill an, so daß es außer nach Regen kaum möglich ist, einen Ball auf dem Grün zu halten. Hiervon abgesehen sind eine Reihe von interessanten Schlägen auf dem Platz, so der zum zweiten Loch, das an den Chimborazo in Kitzberg erinnert, der zweite Schlag zum dritten Loch, der bei näherer Betrachtung viel reeller ist, als man zuerst denkt, und andere mehr. Immerhin ist es bewundernswert, daß auf diesem Platz, der für unsere deutschen Begriffe nicht erstklassig ist, sich in der kurzen Zeit von etwa drei Jahren bereits so ausgezeichnete Spieler wie Sascha Schubert herangebildet haben. Das ist dadurch zu erklären, daß in Prag wirklich eine große Begeisterung für Golf herrscht, und ich glaube bestimmt, daß hier im Laufe der Zeit bald Spieler von großem Können heranwachsen werden.

Die Meisterschaft selbst begann bei großem Regenwetter mit einer Ausscheidungsrunde, und die Ergebnisse waren der Witterung entsprechend schlecht. Am besten fand sich noch Schubert mit den Schwierigkeiten ab und kam mit 80 nach Hause, vor Stefan Samek mit 81, Dr. von Limburger mit 82, Ingenieur Gross aus Wien 84, und vor den weiteren Herren Bloch-Bauer (Wien), Hanák und Lüftner. Die erste Runde brachte als einzige Überraschung den Sieg des wunderbar gleichmäßig spielenden Wiener Schneiders mit 2 und 1 über seinen Clubkameraden Gross, dem man allerdings mangelnde Übung in der letzten Zeit zugute halten muß. Schubert war gegen Bloch-Bauer wie von der Tarantel gestochen, lag nach acht

Frau Erszibet von Szlavay
gewann die Tschechische Damenmeisterschaft
zu Bad Pstyan

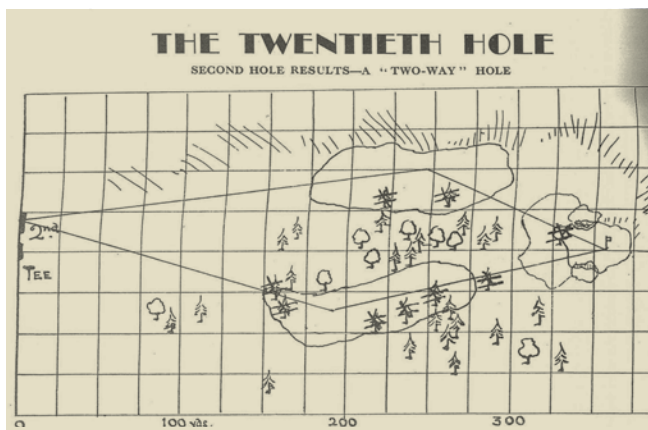
jamce, ale bylo to jen vyrovnané, protože dva stymie mu sebraly šanci. Obdivuhodné bylo, že se tím vůbec nenechal deprimovat. Hrál klidně dál a dokázal nakonec po první devítce, kterou by bez stymie uhrál na 35, dosáhnout vedení na třech jamkách. Rozhodující však zřejmě bylo to, že Schubert na 9. jamce namísto přihrávky puttoval přímo na jamku, ale netrefil a jamku nakonec prohrál. Stefan Samek zase nahnal první green, čímž byl na čtyřech. Poprvé trochu polevil, ale Schubert byl po svém těžkém dopoledním boji poněkud groggy a svou šanci nevyužil. Tak dokázal hru jen udržovat a nakonec prohrál 4:3 na 15. jamce, kterou by býval mohl hrát na tři, aby se „udržel na živu“.

Myslím, že tato hra byla jednou z nejlepších, které kdy Stefan Samek odehrál, a zejména jeho drivy byly fenomenální. O to obdivuhodnější byl odpor, který mu kladl sou-

peř. Je logické, že právě takové hry Schubertovi velmi prospívají a podporují jeho bojovného ducha, který mu ještě možná trochu chybí. Jeho hra je spolehlivá a dobrá a údery, které ještě úplně nezvládá, jako například push-shot nebo ubrzděný krátký niblick, se na tvrdé půdě hřiště v Motole také těžko naučí. Proto bychom i ve vlastním zájmu byli velice rádi, kdyby se v příštím roce stal naším častým hostem v Německu. Mistrovství bylo zakončeno výjimečně vydařenou hostinou. Hosty přivítal baron Ringhoffer, kterého můžeme právem oslovovat jako otce českého golfového sportu. Stefan Samek poděkoval za nám projevem přátelství a také pan Gross byl tak laskavý, že vyjádřil své zvláštní potěšení z toho, že konečně byly, i když na třetí místo, navázány sportovní vztahy s Německem. Toto první mezinárodní mistrovství Československa bylo velkým úspěchem. Vivant sequentes!

ceněno – B. Huggett je radí k nejobtížnějším v Evropě, N. Coles je zase přirovnává ke hřišti Augusta National, kterého si autor vysoce cenil jako příkladu vyvolávajícího současně libost i bázeň...

Architektovu nejvyšší ctižádostí totiž bylo dosáhnout ve výsledku co nejpřirozenějšího splynutí hřiště s krajinným okolím. Právě proto dával přednost strategickému využití stromů a vodu radil aplikovat jen do té míry, aby nestresovala slabší hráče. Byl nepřítelem nadužívání pískových překážek – když už, tak jen v omezeném počtu – například právě v Garlstedtu jich rozmístil jen 23! Tam, kde je považoval za funkční a nezbytné, nahrazoval je alespoň fairwayovými travnatými bunkery – právě s ohledem na prostředí. Aby dosáhl kýženého efektu – zdání, že hřiště zde v krajině bylo odjakživa –, byl paradoxně ochoten

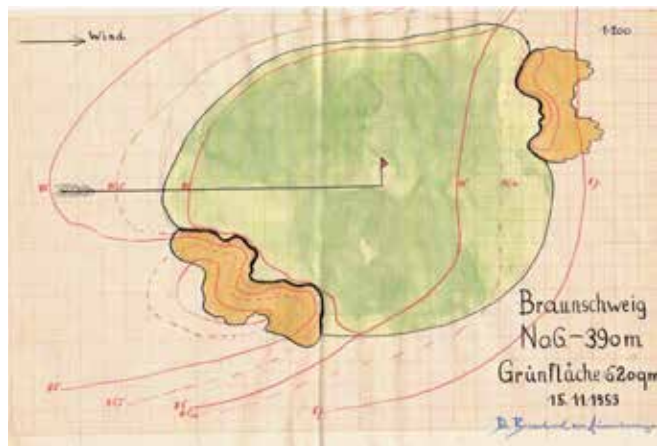
Limburgerův vítězný návrh ze soutěže Golf Illustrated 1933

přemísťovat i značné objemy zeminy. Znám byl i tím, že pokud kde nabyl dojmu, že se hřiště do dané lokality nehodí, zakázku tvrději odmítal.

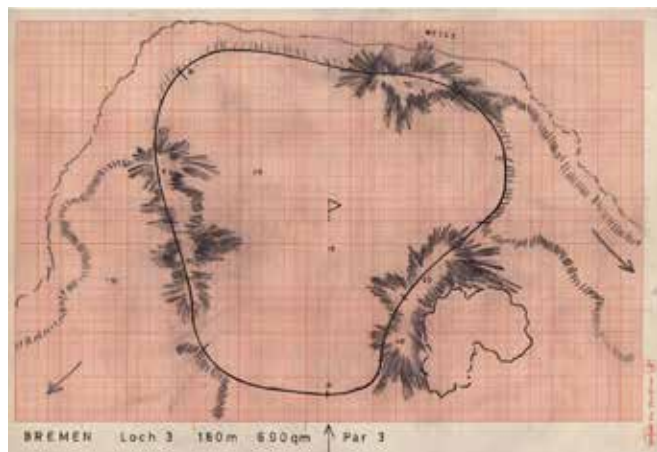
Zahrát by si měl každý

V centru Limburgerovy pozornosti byli vždy průměrní hráči.

Byl přesvědčen o tom, že právě v nich je budoucnost golfu, že především s ohledem na ně je třeba navrhovat hřiště. Přesvědčen o správnosti „strategického“ přístupu – filozofii, kterou se jako mladík vyučil u klasičtých golfových modernů – nejenže neuhnul z vytyčené cesty, ale navíc povýšil svoji práci na vědu – a jako k takové k ní i přistupoval. Za její umělecký základ a nedostižný vzor hodný následování ve střeoevropské krajině po celý život nepřestal považovat a obdivovat anglická parková hřiště...

Kresba greenu č.6, Braunschweig

Kresba greenu č.3, Garlstedter Heide

